

Raahen kaupungin viranhaltijoille ja luottamushenkilöille pakollinen elinvoimakoulutus

Yrittämyönteisyyden ja kaupungin elinvoiman parantaminen on ollut runsaasti esillä viime vuosina. Strategioita laaditaan ja juhlallisia lupauksia tehdään Raatihuoneella ja Fregattisalissa, mutta niitä molempia toteutetaan vasta käytännön arjessa.

Kontrasti juhlapuheiden ja reaali maailman välillä on räikeä. Samaan aikaan kun toinen viranhaltija esittää huolensa yhä lisääntyvistä tyhjästä näyteikkunoista, toinen viranhaltija tekee päätöksiä, jotka kamppaavat yritystä, joka vuokraa ydinkeskustassa 1000m²:n toimitiloja.

Kysymmekin, miten elinvoimaa voivat edistää viranhaltijat ja luottamushenkilöt, joilla ei ole minkäänlaista yritystoimintaan liittyvää kokemusta tai koulutusta?

Jos rationaalisesti toimiva ihminen tuntee itsensä sairaaksi, hän ei pyydä diagnoosia putki-insinööriltä vaan hakeutuu lääkärin tutkittavaksi. Sen sijaan Raahen kaupungilla yritystoimintaa koskevaan diagnoosiin, eli yritysvaikutusten arviointiin ei edellytetä minkäänlaista substanssiosaamista, vaan teeskennellään, että kenellä tahansa koulutuksesta ja kokemuksesta riippumatta on riittävästi kykyä arvioida yritysvaikutuksia. Nykyiset yritysvaikutusten arvioinnit ovat niin lapsellisia, että on vaikea uskoa jonkun vakavissaan väittävän niillä olevan jotain käytännön merkitystä. Uskommeko oikeasti, että ilman ymmärrystä talouden toiminnasta ja yrittäjyydestä voi syntyä elinvoimaa edistäviä päätöksiä? Tämän uskomuksen tuloksia voi käydä ihailmassa Raahen keskustassa.

Luuleeko joku tässä salissa oikeasti, että Raahen elinvoima paranee, jos mikään ei muutu? Jos haluamme, että elinvoimalupaus olisi jotain muuta kuin pehmeää puhetta, meidän on aloitettava kaupungin henkilöstön ja luottamushenkilöiden järjestelmällinen elinvoimakoulutus. Elinvoimakoulutuksen tulisi olla pakollinen ja sisältää ainakin suppeat kansantalouden toiminnan ja yritystalouden perusteet (eli miten kansantalouden jakovara ja verotulot syntyvät), sekä tietoa toimintaympäristöstä, jossa laskuja ei voi maksaa pyytämällä valtuustolta lisämäärärahaa tai korottamalla veroja.

Alla valmis runko esimerkkinä elinvoimakoulutuksen sisällöstä.

Kokoomuksen, Perussuomalaisten, Kristillisten ja Vihreiden valtuustoryhmien puolesta,

Jani Eteläaho

1. Mitä elinvoima oikeasti on (ja ei ole)

- Elinvoima ≠ pelkkä yritysten määrä
- Se = **työpaikat + ihmiset + investoinnit + mielikuva**
- Miten nämä liittyvät toisiinsa (ketjureaktio-ajattelu)

☞ Tavoite: ymmärretään kokonaisuus, ei vain oma sektori

2. Päätösten vaikutuksetjut (konkreettinen silmien avaaja)

- Miten yksittäinen päätös vaikuttaa:
 - yritykseen
 - investointiin
 - työntekijään
 - verotuloihin
- Esimerkkitapaukset:
 - hidas kaavoitus = menetetty investointi
 - epäselvä viestintä = yrityksen poistuminen

☞ Tavoite: jokainen ymmärtää, että **pienetkin päätökset kasaantuvat**

3. Yritysten arki – realismi pöydälle

- Miltä yrittäminen oikeasti tuntuu:
 - epävarmuus, kassavirta, kilpailu
- Mitä yritykset odottavat kunnalta:
 - nopeus, ennakoitavuus, helppous
- “Miltä kaupunki näyttää yrityksen silmin?”

☞ Tavoite: siirrytään hallintolähtöisyydestä asiakaslähtöisyyteen

4. Kunnan rooli kilpailussa (kyllä, kunnat kilpailevat)

- Kunnat kilpailevat:
 - yrityksistä
 - osajista
 - investoinneista
- Miksi joku valitsee Raahen – tai ei valitse

☞ Tavoite: ymmärretään, että passiivisuus = häviäminen

5. Sujuvan kunnan periaatteet

- Nopea päätöksenteko vs. byrokratia
- “Mahdollistaja vs. portinvartija” -ajattelu
- Yksi luukku -toimintamalli

- Sisäinen yhteistyö (ei silloja)

☞ Tavoite: rakennetaan yhteinen toimintakulttuuri

6. Luottamushenkilön ja viranhaltijan roolit elinvoimassa

- Luottamushenkilö:
 - linjaa, mahdollistaa, luo ilmapiirin
- Viranhaltija:
 - toteuttaa, ratkaisee, sujuvoittaa
- Yhteispeli:
 - ei vastakkainasettelua, vaan sama maali

☞ Tavoite: poistetaan "me vs. te" -asetelma

7. Rohkeus ja riskin ymmärtäminen

- Kaikkea ei voi tehdä täysin riskittömästi
- Mitä maksaa tekemättä jättäminen?
- Miten tehdään fiksuja, hallittuja riskejä

☞ Tavoite: uskalletaan mahdollistaa kasvua

8. Data, mittarit ja todellisuus

- Mitä kannattaa seurata:
 - työllisyys
 - yritysdynamiikka
 - muuttoliike
- Miten dataa tulkitaan oikein (ei poliittisesti vaan realistisesti)

☞ Tavoite: päätökset perustuvat faktaan, ei mutuun

9. Maine ja viestintä (alivostettu, mutta kriittinen)

- Yksi huono kokemus leviää nopeasti
- Jokainen kohtaaminen rakentaa mainetta
- Sisäinen puhe = ulkoinen kuva

☞ Tavoite: kaikki ymmärtävät olevansa "kaupungin myyjiä"

10. Konkreettinen tekeminen (tärkein osa)

Koulutuksen lopussa pitää vastata:

- Mitä minä teen eri tavalla huomenna?
- Mitä muutamme päätöksenteossa?
- Mitkä ovat 3 konkreettista tekoa seuraavan 3 kuukauden aikana?

☞ Ilman tätä koulutus jää turhaksi

Bonus: tehokas tapa toteuttaa koulutus

Pelkkä luento ei riitä. Paras malli:

- Case-esimerkit (oikeita tilanteita)
 - Yritysten suorat puheenvuorot
 - Ryhmätyöt: "ratkaise tämä tilanne"
 - Simulaatiot päätöksenteosta
-

Yhteenveto

Hyvä elinvoimakoulutus tekee tämän:

☞ **Muuttaa ajattelun "hallinnoimisesta" → "mahdollistamiseen"**

☞ **Näyttää, että jokainen päätös vaikuttaa suoraan kunnan tulevaisuuteen**

☞ **Pakottaa konkreettisiin tekoihin**